

5

ΕΠΙΧΕΙΡΗΜΑΤΙΚΗ ΕΞΩΣΤΡΕΦΕΙΑ

ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΟΙΚΟΝΟΜΙΑΣ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ & ΤΟΥΡΙΣΜΟΥ ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΕΞΩΤΕΡΙΚΩΝ

Εισαγωγή

Η Ελληνική οικονομία παραμένει μία «κλειστή» οικονομία, με τις εξαγωγές προϊόντων και υπηρεσιών να περιορίζονται στο 28.8% του ΑΕΠ (ή €53.4 δισ.) το 2015 (παρά τη βελτίωση που παρατηρήθηκε μετά το 2009), έναντι της Πορτογαλίας με 40%, της Γερμανίας με 46% αθλή και της μικρής Εσθονίας με 84% (στοιχεία 2014). Παράλληλα, η συνεχιζόμενη εξαγωγική κόπωση έδειξε ότι οι αποσπασματικές μεταρρυθμίσεις σε διοικητικά εμπόδια δεν αποτελούν από μόνες τους αντίδοτο. Η βελτίωση των εξωστρεφών χαρακτηριστικών της οικονομίας αποτελεί κρίσιμη προϋπόθεση για την ταχύτερη έξοδο από την κρίση και τη βιώσιμη ανάκτηση θέσεων εργασίας.

Οι μεταποιητικές επιχειρήσεις και βιομηχανίες (ο ευρύτερος δευτερογενής τομέας δηλαδή) συνεισφέρουν κατά 12.6% στο ΑΕΠ και άνω του 90% των εξαγωγών προϊόντων (περίπου €24.6 δισ. το 2015). Ωστόσο, για πάνω από μία πενταετία καταβάλλουν πραγματικό κόστος χρήματος διπλάσιο της Ευρωζώνης, ενώ η ασφάλιση εξαγωγικών πιστώσεων παρουσιάζει σημαντικές διακυμάνσεις κόστους και δυσχέρειες πρόσβασης λόγω της δυσανάλογης επίδρασης του εθνικού κινδύνου (country risk) στον επιχειρηματικό κίνδυνο (corporate risk).

Οι εξαγωγές προϊόντων παρουσιάζουν επιπρόσθετα και δομικές δυσλειτουργίες με την ελληνική παραγωγή προϊόντων μεσαίας και υψηλής τεχνολογίας (που τυπικά έχουν μεγαλύτερη προστιθέμενη αξία) να είναι στο ~29% του συνόλου των εξαγωγών προϊόντων. Η επίδοση αυτή απέχει σημαντικά από το μέσο όρο της ΕΕ-27 που είναι στο ~40%.

Για να επιτευχθεί ο στόχος διπλασιασμού της συμμετοχής των εξαγωγών (προϊόντων, καυσίμων και υπηρεσιών) στο ΑΕΠ μέχρι το 2025 με ταυτόχρονο διπλασιασμό της συνεισφοράς της μεσαίας τεχνολογίας στις εξαγωγές (από το 12% σήμερα) σε βάθος δεκαετίας, απαιτούνται:

- Διατήρηση της διεθνούς ανταγωνιστικότητας των παραδοσιακών εξαγωγικών επιχειρήσεων (π.χ. με >50% του κύκλου εργασιών από εξαγωγές).
- Διεύρυνση της εξαγωγικής βάσης. Πρέπει να δημιουργηθεί μία νέα βάση εξαγωγικών επιχειρήσεων (με >20% του κύκλου εργασιών από εξαγωγές), με την εξωστρέφεια και την καινοτομία εξαρχής στον επιχειρηματικό προσανατολισμό.
- Περαιτέρω αξιοποίηση δυναμικών εξωστρεφών τομέων όπως η εφοδιαστική αλυσίδα η οποία συνεισφέρει ήδη στο ΑΕΠ ~11% (στοιχεία 2014).

“Η διαρκής βελτίωση της διεθνούς ανταγωνιστικότητας των εξαγωγικών επιχειρήσεων αποτελεί προϋπόθεση για την ταχύτερη έξοδο από την κρίση και τη δημιουργία βιώσιμων θέσεων εργασίας”.

ΔΩΔΕΚΑ ΔΕΣΜΕΣ ΠΟΛΙΤΙΚΩΝ:

- 1. Εφαρμογή προγράμματος ταχείας αποκατάστασης (crash program)** της διεθνούς ανταγωνιστικότητας των ελληνικών προϊόντων με παρεμβάσεις στο υπέρμετρο κόστος παραγωγής, στην ενεργητική πρόωθηση και προβολή, στην ταχεία διοχέτευση προϊόντων σε επιλεγμένες αγορές, στα φορολογικά κίνητρα, κ.λπ.
- 2. Στήριξη της εξωστρεφούς επιχειρηματικότητας** με κίνητρα και ρήτρες ανάπτυξης εξαγωγών. Επιπλέον, συγκέντρωση και απλοποίηση φορολογικών κινήτρων σε θέματα R&D, εξαγωγών, βελτίωσης παγίων, διασποράς ζημιών σε φορολογικά έτη, ψηφιοποίησης υπηρεσιών, κτλ ώστε να υποστηριχθεί η διεθνής ανταγωνιστικότητα των ελληνικών επιχειρήσεων.
- 3. Τραπεζικό σύστημα & ασφάλιση εξαγωγικών πιστώσεων:** Στήριξη οργανωμένων εξαγωγέων με νέες πιστώσεις, χαμηλότερο κόστος δανεισμού και μειωμένη γραφειοκρατία. Αποτελεσματικές υπηρεσίες πληροφόρησης και εκπαίδευσης των επιχειρήσε-

ων για τις εξαγωγικές διαδικασίες. Roadshows επιχειρήσεων σε διεθνή fora και δικτύωση με πελάτες. Αναδιοργάνωση ΟΕΑΠ με διεύρυνση των παρεχόμενων ασφαλιστικών υπηρεσιών του.

- 4. Έμμεση χρηματοδότηση των εξαγωγών,** μέσω: α) παροχής εγγυήσεων προς τις εξαγωγικές επιχειρήσεις, β) προεξόφλησης απαιτήσεων εξωτερικού από εθνικό φορέα, γ) εφαρμογής διαδικασιών εξαγωγικού factoring και, δ) σύναψης δανείων των επιχειρήσεων με το εγχώριο τραπεζικό σύστημα με ευνοϊκό επιτόκιο, για την υποστήριξη της αγοράς πρώτων υλών για την παραγωγή προϊόντων προς εξαγωγή.
- 5. Αποκατάσταση της εξαγωγικής ρευστότητας** μέσα από τη **δημιουργία ενιαίου tax portfolio** για κάθε εξαγωγική επιχείρηση με άμεσο συμψηφισμό κάθε μορφής χρεωστικών / πιστωτικών φόρων και τελών (συμπεριλαμβανομένου του ΦΠΑ).
- 6. Ενίσχυση των δυναμικών κλάδων και ανταγωνιστικών προϊόντων** μέσω ειδικών προγραμμάτων προβολής και ενίσχυσης του ελληνικού σήματος Made in Greece:
 - α. απευθείας στήριξης δυναμικών εξαγωγικών κλάδων της ελληνικής οικονομίας (μέταλλα, δομικά υλικά, τρόφιμα, φάρμακα, κλπ), και μεμονωμένων ελληνικών προϊόντων με διεθνή αναγνωρισιμότητα και ανταγωνιστικό πλεονέκτημα στις διεθνείς αγορές (π.χ. γούνα, συσκευασμένα φρούτα, ελληνικά ποτά, κλπ).
 - β. δημιουργίας προγραμμάτων προβολής ελληνικών προϊόντων στο εξωτερικό, με στόχευση στην αύξηση της κατανάλωσής τους στις διεθνείς αγορές.

7. Άρση εμποδίων στο διασυνοριακό εμπόριο, προς την κατεύθυνση των φθηνότερων, ταχύτερων και απλούστερων υπηρεσιών. Ειδικότερα:

- Μετεξέλιξη των μεγάλων τελωνείων σε Κέντρα Εξυπηρέτησης Εξαγωγών και κατά προτεραιότητα εξυπηρέτηση των επιχειρήσεων με σημαντικές εξαγωγικές ροές δεδομένου ότι οι προ-τελωνειακές και τελωνειακές διαδικασίες εξακολουθούν να αποτελούν ανασταλτικό παράγοντα στις εξαγωγές.
- Απλοποίηση των «Τελωνειακών καθεστώτων» ως προς τη διαδικασία ένταξης σε αυτά και πιστοποίησης της εξαγωγής. Αναγνωρίζεται η ανάγκη δημιουργίας ηλεκτρονικού μητρώου φορολογικού status του φορολογούμενου, ως σημαντική μεταρρύθμιση.
- Δημιουργία ολοκληρωμένων εμπορευματικών πυλών στα μεγάλα λιμάνια της χώρας αλληλά και ταχεία υλοποίηση των διατροφικών υποδομών logistics στον άξονα ΠΑΘΕΠ για την ταχύτερη και οικονομικότερη διάθεση προϊόντων σε διεθνείς αγορές.
- Άμεση ενεργοποίηση του Ν.4302/2014 για την Εφοδιαστική Αλυσίδα, έναν τομέα που αντιπροσωπεύει το 11% του ΑΕΠ (στοιχεία 2014).

8. Αποτελεσματική πρόσβαση και πληροφόρηση των επιχειρήσεων για τις διεθνείς αγορές μέσα από αναβάθμιση της λειτουργίας των Πρεσβειών ως business hubs παροχής πληροφοριών εισόδου σε χώρες-στόχους (νομοθετικό πλαίσιο, στατιστικά στοιχεία, στρατηγική πληροφόρηση, εμπόδια εισόδου, δίκτυα, κ.λπ).

9. Πιστοποιήσεις: Περαιτέρω απλοποίηση των διαδικασιών λήψης τελωνειακών πιστοποιητικών (ΑΕΟ, απλοστευμένες διαδικασίες, κ.λπ). Επίσης, δημιουργία (στην Ελλάδα) εργαστηρίων για την πιστο-

ποίηση συμμόρφωσης με εθνικές και ευρωπαϊκές οδηγίες (EN 15651: S, EN 1504-02, ETAG 005: L, επικινδυνότητα φορτίων, κ.λπ).

10. Πρότυπα - branding: Αφορά στην προώθηση της διεθνούς ανταγωνιστικότητας των επιχειρήσεων βασισμένη στην ποιότητα και στην αναγνωρισιμότητα, ειδικότερα:

- Επιθετική προώθηση της εξωστρέφειας της εφοδιαστικής αλυσίδας στην ανατολική πύλη της Ε.Ε. με τη δημιουργία ενός εξειδικευμένου μηχανισμού προώθησης της εξωστρέφειας των ελληνικών Logistics, μέσα από σύμπραξη του δημόσιου και ιδιωτικού τομέα ή/και μέσα από σημαντικές ιδιωτικές επενδύσεις.
- Διευκόλυνση πρόσβασης ελληνικών εξαγωγικών επιχειρήσεων σε νέες αγορές μέσα από την ταχύτερη προώθηση και ολοκλήρωση διμερών εμπορικών συμφωνιών με τρίτες χώρες, που παρουσιάζουν μεγάλο ενδιαφέρον για τα ελληνικά προϊόντα. όπως οι ΗΠΑ, Κίνα, Ιαπωνία, Σιγκαπούρη, Χώρες Κόλπου και Χώρες Mercosur, κ.λπ.
- Διεθνή αναγνώριση και κατοχύρωση των εμπορικών δικαιωμάτων των ελληνικών προϊόντων, (π.χ. πατέντες, ονόματα, εμπορικά σήματα, προέλευση, συστατικά, κ.λπ).
- Άρση των οικονομικών εμποδίων εισόδου των ελληνικών προϊόντων σε νέες αγορές (δασμοί, τέλη, κ.τ.λ.), καθώς και των γραφειοκρατικών εμποδίων σε τρίτες χώρες (διαφορετικά συστήματα ποιότητας, πρόσθετες διασαφήσεις, πιστοποιήσεις προδιαγραφών, όγκος δικαιολογητικών, κόστος πιστοποιητικών, κ.λπ).

11. Βελτίωση λειτουργίας Τελεωνείων με διεύρυνση του ωραρίου λειτουργίας των τελεωνείων, αλλά και άμεση λειτουργία του Ενιαίου Ολοκληρωμένου Πληροφοριακού Συστήματος (Ε.Ο.Π.Σ.) που θεσπίστηκε από το Ν.4072/2012, στο οποίο θα υποβάλλονται ηλεκτρονικά τα απαραίτητα δικαιολογητικά για εξαγωγές και εισαγωγές από τις επιχειρήσεις. Το Ε.Ο.Π.Σ. θα εκδίδει και τις αντίστοιχες απαιτούμενες βεβαιώσεις/άδειες. Η διασύνδεση τέλους του Ε.Ο.Π.Σ. με το Ολοκληρωμένο Πληροφοριακό Σύστημα Τελεωνείων ICISnet, που επίσης προβλέπεται στο ν. 4072/2012, θα επιταχύνει και τις ίδιες τις διαδικασίες εκτελωνισμού.

12. Συμβουλευτικές δομές και κατάρτιση ανθρωπίνου δυναμικού για την παροχή υπηρεσιών μίας στάσης προς τις εξαγωγικές επιχειρήσεις.

